

**УХВАЛА
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Сенька Віктора Михайловича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частин першої, другої статті 10 Закону України „Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань“

Київ
17 вересня 2026 року
№ 241-2(II)/2026

Справа № 3-193/2026(408/26)

Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у такому складі:

Лемак Василь Васильович – головуєчий,
Водянніков Олександр Юрійович – доповідач,
Різник Сергій Васильович,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Сенька Віктора Михайловича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частин першої, другої статті 10 Закону України „Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань“ від 15 травня 2003 року № 755–IV (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 31–32, ст. 263) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Водяннікова О.Ю. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Суб'єкт права на конституційну скаргу – Сенько Віктор Михайлович (далі – Заявник) – звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням

(вх. № 18/408 від 30 липня 2026 року) перевірити на відповідність статті 8, частинам першій, другій, шостій статті 55 Конституції України (конституційність) частини першу, другу статті 10 Закону України „Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань“ від 15 травня 2003 року № 755–IV зі змінами (далі – Закон) у тому нормативному змісті, в якому „презумпція достовірності“ відомостей Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань допускає використання наслідків державної реєстрації як самостійної підстави для висновку про неналежність або неефективність судового захисту особи, яка оспорує рішення, що стало підставою для внесення відповідних відомостей.

Оспорюваними приписами статті 10 Закону встановлено:

„1. Якщо документи та відомості, що підлягають внесенню до Єдиного державного реєстру, внесені до нього, такі документи та відомості вважаються достовірними і можуть бути використані у спорі з третьою особою.

2. Якщо відомості, що підлягають внесенню до Єдиного державного реєстру, є недостовірними і були внесені до нього, третя особа може посилатися на них у спорі як на достовірні. Третя особа не може посилатися на них у спорі у разі, якщо вона знала або могла знати про те, що такі відомості є недостовірними“.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів убачається таке.

У квітні 2024 року Заявник звернувся до Господарського суду Київської області з позовом до Тетіївського районного підприємства по будівництву „Райагробуд“ (далі – Підприємство) про визнання недійсними рішень загальних зборів членів Підприємства, що оформлені протоколом від 30 липня 2022 року, якими, зокрема, Заявника звільнено з посади голови Підприємства, на цю посаду обрано іншу особу; внесено зміни до складу учасників (засновників) Підприємства; ухвалено рішення про реорганізацію Підприємства у товариство

з обмеженою відповідальністю (далі – Товариство); затверджено статут в новій редакції.

Господарський суд Київської області рішенням від 11 вересня 2024 року позовні вимоги Заявника задовольнив.

Північний апеляційний господарський суд постановою від 25 вересня 2025 року скасував це рішення суду першої інстанції та ухвалив нове рішення, яким у задоволенні позову Заявника відмовив.

Колегія суддів Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду постановою від 27 квітня 2026 року залишила цю постанову суду апеляційної інстанції без зміни.

Своє рішення суд касаційної інстанції мотивував, зокрема, тим, що „спірне рішення загальних зборів у відповідній частині (про припинення юридичної особи шляхом її реорганізації) фактично є рішенням, яке потягнуло за собою створення Товариства з обмеженою відповідальністю <...>. Вимога позивача в частині визнання незаконним та скасування рішення щодо створення юридичної особи спрямована на скасування юридичної підстави її створення, що є неможливим після того, як юридична особа вже була зареєстрована. Така вимога є неналежним способом захисту, оскільки її задоволення не призведе до припинення юридичної особи <...> та не призведе до поновлення прав і законних інтересів особи, яка звертається з позовом <...>. Визнання судом недійсними рішень загальних зборів повністю, захищаючи порушені корпоративні права одного учасника товариства, може зачіпати корпоративні права інших учасників, відповідно порушується баланс інтересів учасників товариства, що має наслідком непропорційність втручання у правовідносини сторін та фактично є втручанням суду у господарську діяльність товариства <...> суд апеляційної інстанції обґрунтовано зазначив, що безпосередньо прав та обов’язків позивача можуть стосуватися рішення в частині звільнення його з посади голови Підприємства. У той же час, відповідно до норм чинного законодавства, судової практики та статуту Підприємства (п. 4.1) збори колективу наділені повноваженнями обирати голову Підприємства, що власне і було зроблено, тому

жодних порушень прав чи інтересів позивача як учасника допущено не було <...>. Отже, правильним є висновок суду апеляційної інстанції про те, що незгода з рішенням загальних зборів про своє звільнення не є підставою для визнання недійсним рішення загальних зборів загалом. При цьому, статус позивача як учасника жодним чином не змінився, його не позбавлено корпоративних прав. Натомість скаржник не доводить, в чому саме полягає незаконність оспорюваних рішень та яким чином задоволення позовних вимог призведе до поновлення його прав і законних інтересів на управління діяльністю відповідача <...>. Таким чином, скаржник не довів яким чином задоволення позовних вимог призведе до поновлення його прав та законних інтересів. Тобто, такі вимоги є неефективними“.

Заявник твердить, що нормативний зміст оспорюваних приписів статті 10 Закону, застосований Верховним Судом у його справі, „не відповідає конституційному стандарту ефективного судового захисту, сформульованому Конституційним Судом України та Європейським судом з прав людини, оскільки ставить можливість ефективного поновлення порушеного права у залежність від реалізації наслідків оспорюваного рішення, а не від перевірки його законності. Такий нормативний зміст є несумісним зі статтями 8 та 55 Конституції України“.

3. Розв’язуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга є прийнятною, зокрема, за умов її відповідності вимогам, визначеним статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої статті 77); конституційна скарга має містити конкретні приписи закону України, які належить перевірити на відповідність Конституції України, та конкретні приписи Конституції України, на відповідність яким належить перевірити закон України, а також обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих приписів) із зазначенням того, яке з гарантованих

Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункти 5, 6 частини другої статті 55). Отже, суб'єкт права на конституційну скаргу, твердячи про невідповідність оспорюваного закону України (його окремих приписів) Основному Закону України, повинен навести аргументи, які свідчили б про обґрунтованість змісту і вимог конституційної скарги.

Особа, яка звертається до Конституційного Суду України, повинна не лише зазначити, а й *prima facie* аргументувати, як саме оспорюваний закон (його окремі приписи), який був застосований в остаточному судовому рішенні в її справі, порушує її гарантоване Конституцією України право [Ухвала Першого сенату Конституційного Суду України від 13 червня 2018 року № 20-у(І)/2018].

Заявник твердить, що внаслідок застосування Верховним Судом в остаточному судовому рішенні у його справі оспорюваних приписів статті 10 Закону він „був фактично позбавлений можливості отримати судове вирішення спору щодо законності рішення, яким були припинені його повноваження як голови Підприємства, змінено склад його учасників та розпочато реорганізацію юридичної особи“. Однак Заявник не зазначив, як саме застосування оспорюваних приписів статті 10 Закону порушило його конституційне право на ефективний судовий захист.

Аналіз конституційної скарги і долучених до неї матеріалів дає підстави для висновку, що Заявник не навів аргументів на підтвердження того, що внаслідок застосування Верховним Судом оспорюваних приписів статті 10 Закону порушено його право на судовий захист, а отже, не обґрунтував тверджень щодо їх неконституційності, чим не дотримав вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Отже, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України вважає, що Заявник не обґрунтував тверджень про неконституційність частин першої, другої статті 10 Закону та не довів порушення своїх конституційних прав унаслідок застосування Верховним Судом указаних приписів Закону в остаточному судовому рішенні у його справі.

Наведене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 62, 77, 83, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

п о с т а н о в и л а :

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Сенька Віктора Михайловича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частин першої, другої статті 10 Закону України „Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань“ від 15 травня 2003 року № 755–IV зі змінами на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Другої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**